

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 7 kwietnia 2010 r.

**Pani
Ewelina Dajnowska-Burkiewicz
Dyrektor Generalny
Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Gdańsku**

LGD-4100-001-02/2010
P/09/133

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku („Urząd”).

Przedmiotem kontroli było wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 85/22 – województwo pomorskie, w zakresie realizowanym przez Dyrektora Generalnego Urzędu (dysponenta trzeciego stopnia).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 30 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność Dyrektora Generalnego Urzędu w zbadanym zakresie.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń:

1. Urząd uzyskał w 2009 r. dochody w kwocie 41.741,6 tys. zł (głównie z mandatów karnych: 33.749,0 tys. zł i opłat paszportowych: 6.368,9 tys. zł), tj. o 6,4% (o 2.506,3 tys. zł) wyższe od uzyskanych w 2008 r. Zrealizowane dochody były wyższe o 1,9% (o 784,6 tys. zł) od planowanych, głównie w wyniku uzyskania wyższych

o 2.161,0 tys. zł dochodów z mandatów karnych, przy niższych o 1.631,1 tys. zł wpływach z różnych opłat (głównie z opłat paszportowych) w rozdziale 75011.

Uzyskane przez Urząd dochody terminowo odprowadzono na właściwy rachunek budżetu państwa. Stwierdzono jednak, że dochody w kwocie 472,1 tys. zł, zgromadzone na rachunku bankowym Urzędu na dzień 10 marca 2009 r., przekazano na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa z jednodniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹. Powodem opóźnienia, jak wynika z wyjaśnień Kierownika Oddziału Zamiejscowego Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego Urzędu, była awaria komputera (w wyniku podjętych działań zainstalowano dodatkowe stanowisko sieciowe).

Zaległości netto na koniec 2009 r. wyniosły 40.967,0 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. (39.219,0 tys. zł) wzrosły o 1.748,0 tys. zł, tj. o 4,5%. Największe zaległości wynikały z niezrealizowanych należności z tytułu mandatów karnych (38.703,3 tys. zł). Zaległości z tego tytułu wzrosły, w porównaniu do stanu na koniec 2008 r., o 2.426,3 tys. zł, tj. o 6,7%, pomimo dokonania ich odpisu na kwotę 8.038,3 tys. zł, w tym na 7.716,1 tys. zł – z powodu wygaśnięcia należności.

Urząd podejmował działania w celu realizacji wniosków z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczących zmniejszenia zaległości z ww. tytułu (w ich wyniku m.in. zintensyfikowano działania w stosunku do organów egzekucyjnych w związku z niewielką skutecznością egzekucji administracyjnej i uregulowano w polityce rachunkowości zasady rejestracji mandatów w systemie informatycznym „Rozliczanie mandatów”), jednak okazały się one nieskuteczne.

Badanie działań podjętych przez Urząd w stosunku do 90 należności z tytułu mandatów na kwotę 12,8 tys. zł wykazało ponadto opóźnienia w wystawianiu tytułów wykonawczych – 7 tytułów na kwotę 1,0 tys. zł wystawiono po upływie od 64 do 81 dni od dnia wpływu mandatów do Urzędu, naruszając § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji².

¹ Dz.U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).

Opóźnienie w wystawieniu tytułu wykonawczego stwierdzono również w wyniku badania 2 należności na kwotę 20,0 tys. zł z tytułu kar nałożonych przez Wojewodę Pomorskiego w oparciu o przepisy *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*³. W stosunku do 1 z tych należności na kwotę 10,0 tys. zł tytuł wykonawczy wystawiono (jak wynika z wyjaśnień Kierownika Oddziału Zamiejscowego Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego Urzędu – z powodu choroby pracownika zajmującego się ww. sprawami) po upływie 33 dni od terminu określonego w upomnieniu, tj. z naruszeniem § 5 *ust. 1 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*.

Badanie działań, podjętych przez Urząd w stosunku do 10 należności na kwotę 341,7 tys. zł z tytułu kar, nakładanych postanowieniami powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego, wykazało, że Urząd zrealizował wniosek z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczący wyeliminowania nieprawidłowości w ich egzekwowaniu, a także w naliczaniu, ewidencjonowaniu i egzekwowaniu odsetek z tego tytułu.

W 2009 r. udzielono ulg w spłacie należności na kwotę 368,0 tys. zł (umorzono, odroczone i rozłożono na raty spłatę należności na kwoty, odpowiednio: 34,9 tys. zł, 36,6 tys. zł i 296,5 tys. zł). Badanie spraw, zakończonych wydaniem 6 decyzji, którymi udzielono ulg na kwotę 7,4 tys. zł wykazało, że Urząd zrealizował wniosek z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczący wyeliminowania przypadków naruszania przepisów *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego*⁴ przy wydawaniu decyzji w sprawie ulg w spłacie należności.

2. Wydatki Urzędu w 2009 r. wyniosły 59.222,1 tys. zł (tj. 99,2% planowanych i 98,7% wykonanych w 2008 r.). Wydatki w rozdziale 75011 Urzędy wojewódzkie (41.637,9 tys. zł, tj. 70,3% wykonanych ogółem) przeznaczono głównie na wynagrodzenia osobowe z pochodnymi, zakup usług pozostałych i wydatki inwestycyjne (odpowiednio: 27.069,8 tys. zł, 6.331,6 tys. zł i 2.197,0 tys. zł).

Badanie wydatków w kwocie 21.207,3 tys. zł, tj. 35,8% wykonanych ogółem, wykazało, że zrealizowano je zgodnie z planowanym przeznaczeniem oraz z zachowaniem zasad określonych w *art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*⁵, dotyczących celowego i oszczędnego dokonywania wydatków. Zrealizowano również

³ Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

⁵ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

wniosek z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczący wyeliminowania przypadków dokonywania wydatków po terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań.

Badane wydatki z trzech pozycji rezerw celowych budżetu państwa (8, 25 i 76), na łączną kwotę 3.026,7 tys. zł oraz z rezerw Wojewody Pomorskiego, na kwotę 547,0 tys. zł, wykorzystano w kwotach – odpowiednio – 2.999,7 tys. zł (99,1%) i 547,0 tys. zł (100%), zgodnie z przeznaczeniem.

Zobowiązania Urzędu na koniec 2009 r. (2.201,5 tys. zł – w całości niewymagalne) w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. zmniejszyły się o 21,3%. Zobowiązania w kwocie 361,2 tys. zł, zaciągnięte w wysokości przekraczającej plan finansowy, dotyczyły uzasadnionych kosztów bieżącego funkcjonowania Urzędu.

W 2009 r., w porównaniu do 2008 r., przeciętne zatrudnienie (480 osób) było niższe o 8 osób (tj. o 1,6%), a przeciętne wynagrodzenie (4.022 zł) zmniejszyło się o 1,3%. Pomimo, że przeciętne zatrudnienie było niższe o 149 osób od planowanego, środki zaplanowane na wynagrodzenia osobowe (po zwiększeniach z rezerw celowych) wykorzystano w 98,9%, co – według Pani wyjaśnień – było uzasadnione dążeniem do zatrudnienia wysoko wykwalifikowanych pracowników za wynagrodzeniem odpowiednim do posiadanych kwalifikacji.

Przeniesień osób zajmujących wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi, na wyższe stanowiska w służbie cywilnej w Urzędzie, dokonano w terminach określonych w *art. 193 ust. 1 i art. 195 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej*⁶. Wynagrodzenia Wojewody i Wicewojewody Pomorskiego za okres od marca do grudnia 2009 r. ograniczono do poziomu z grudnia 2008 r.

3. Urząd posiadał dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, spełniającą wymogi *art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*⁷, a funkcjonujący w Urzędzie system księgowości komputerowej zapewniał prowadzenie ksiąg zgodnie z przepisami tej ustawy. Zrealizowano wnioski z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczące dostosowania polityki rachunkowości do wymogów *art. 20 ww. ustawy* oraz wyeliminowania przypadków księgowania rozrachunków (zakupów) z pominięciem kont rozrachunkowych.

⁶ Dz.U. Nr 227, poz. 1505 ze zm.

⁷ Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

Przeprowadzone w celu oceny skuteczności systemu rachunkowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz rzetelności ksiąg rachunkowych (badanie wiarygodności) badanie 393 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych na kwotę 19.991,0 tys. zł wykazało, że w badaniu:

- zgodności stwierdzono nieprawidłowości dotyczące 123 dowodów księgowych na kwotę 982,8 tys. zł polegające na: wskazaniu na 12 dowodach (na kwotę 527,2 tys. zł) nieprawidłowych kont syntetycznych, wskazaniu na 69 dowodach (na kwotę 7,8 tys. zł) nieprawidłowego miesiąca księgowania oraz niewpisaniu do ksiąg dat wystawienia 42 dowodów księgowych (na kwotę 447,8 tys. zł),
- wiarygodności stwierdzono nieprawidłowości (ujęcie dowodów do niewłaściwych okresów sprawozdawczych), dotyczące 69 dowodów księgowych (na kwotę 7,8 tys. zł) mające wpływ na sprawozdawczość bieżącą, a w przypadku 10 z ww. dowodów (na kwotę 0,9 tys. zł) również na sprawozdawczość roczną. W ocenie NIK główną przyczyną tych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących w Urzędzie procedur w zakresie wypłaty należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowych. Z dodatkowych wyjaśnień, złożonych po podpisaniu protokołu kontroli przez Dyrektora Wydziału Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji (w zastępstwie kierownika jednostki) wynika, że w Urzędzie opracowano nowe procedury, dające możliwość bieżącej kontroli terminowości rozliczania delegacji służbowych pracowników Urzędu.

Biorąc pod uwagę opisane wyżej ustalenia oraz fakt, że nieprawidłowości powtórzyły się, pomimo wniosku o ich wyeliminowanie oraz wzmocnienie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu rachunkowości i kontroli finansowej, sformułowanego po poprzedniej kontroli budżetowej, NIK opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniami: skuteczność systemu rachunkowości i kontroli finansowej Urzędu oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Urzędu w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej.

4. Dane z ksiąg rachunkowych prawidłowo przeniesiono do sprawozdań Urzędu: Rb-23 i Rb-28 za 2009 r. oraz Rb-Z za IV kwartał 2009 r. Nie zrealizowano natomiast wniosku z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczącego wyeliminowania nieprawidłowości w sprawozdaniach Rb-27 i Rb-N, gdyż w sprawozdaniach:

- Rb-27 za 2009 r., niezgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2 i 5 Załącznika Nr 33 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości⁸ nie wykazano należności, których termin płatności dotyczący 2009 r. został rozłożony na raty lub odroczone na lata następne (należności w rozdziałach: 71015 – w §§: 0570, 0690 i 0920 na kwoty, odpowiednio, 79,6 tys. zł, 0,5 tys. zł i 0,1 tys. zł, 75011 – w § 0570 na kwotę 28,5 tys. zł i 85202 – w §§: 0570 i 0920 na kwoty, odpowiednio, 4,0 tys. zł i 0,1 tys. zł). Spowodowało to zaniżenie należności i należności pozostałych do zapłaty ogółem o 112,8 tys. zł;
- Rb-N za IV kwartał 2009 r. opisanych wyżej należności, po ich pomniejszeniu o odsetki (tj. w kwocie 112,6 tys. zł) nie wykazano, niezgodnie z § 19 ust. 1 i 2 Załącznika Nr 34 w zw. z § 19 ust. 3 Załącznika Nr 33 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości, w należnościach: ogółem i pozostałych.

Odpowiednich korekt ww. sprawozdań dokonano w wyniku kontroli, zwiększając o ww. kwoty stan należności i należności pozostałych do zapłaty (Rb-27) oraz należności: ogółem i pozostałych (Rb-N).

Ponadto w sprawozdaniu Rb-28 za 2009 r., na skutek ujęcia w księgach 2009 r. 2 dowodów (na kwotę 0,1 tys. zł), które winny być ujęte w księgach roku 2008 oraz ujęcia w księgach 2010 r. 8 dowodów (na kwotę 0,8 tys. zł), które winny być ujęte w księgach roku 2009 – w rozdziale 75011 wydatki: zaniżono w § 3020 o kwotę 420 zł i § 4410 o kwotę 347,25 zł, natomiast zawyżono w § 4210 o kwotę 38,50 zł.

Wobec powyższego, uwzględniając opinię dotyczącą wiarygodności ksiąg Urzędu w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej, NIK opiniuje ww. sprawozdania: Rb-23 i Rb-Z pozytywnie, natomiast sprawozdania: Rb-27, Rb-28 i Rb-N – z zastrzeżeniami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) terminowe przekazywanie pobieranych dochodów na rachunek budżetu państwa,
- 2) dalsze intensyfikowanie działań podejmowanych w stosunku do organów egzekucyjnych, prowadzących egzekucję administracyjną, w stosunku do należności wynikających z mandatów karnych,
- 3) podjęcie działań w celu wyeliminowania przypadków opóźnień w wystawianiu tytułów wykonawczych na należności z tytułu kar nakładanych przez Wojewodę Pomorskiego oraz z tytułu mandatów karnych,

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).

- 4) wzmocnienie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu rachunkowości i kontroli finansowej, a także wyeliminowanie nieprawidłowości dotyczących: poprawności formalnej dowodów księgowych i zapisów w księgach rachunkowych,
- 5) podjęcie działań w celu zapewnienia sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-27 i Rb-N zgodnie z przepisami *rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości*.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.